

MAKTABGACHA TA'LIM TASHKILOTLARIDA INKILUZIV TA'LIMNI TASHKIL QILISH

Kasimova Muxlisaxon Xamdamovna

Marg'ilon pedagogika kolleji

Maktabgacha ta'lim fan kafedrasi o'qituvchisi

ANNOTATSIYA

Mazkur maqolada, maktabgacha ta'lim tashkilotlarida inkiluziv ta'limning o'ziga xos tushunchalarini va jarayonlarini o'rganishga bag'ishlangan. Inkiluziv ta'lim, har bir bolaning xususiyatlari, imkoniyatlariga ega bo'lishini ta'minlash uchun bolalarni qo'llab-quvvatlaydigan bir ta'lim uslubi sifatida ta'riflanadi. Maqola, inkiluziv ta'limni tashkil etish jarayonida bolalar, ota-onalar va boshqa tashkilotlar o'rtasidagi hamkorlikning ahamiyatiga ega bo'lib, har bir bolaning eng yuqori potentsialini rivojlantirishga yo'l qo'yimoqda. Ushbu mavzu, bolalarni qoniqishlari va o'zaro munosabatlari bo'yicha tanishish va ularning o'zlarini rivojlantirishlari uchun maslahat va ko'makni talab etadi.

KALIT SO'ZLAR; Rivojlantirishlar, inkiluziv ta'lim, ma'muriyat va resurslar, texnologiyala, hamkorlik qilish;

KIRISH

"Inklyuziv ta'lim, bugungi kunda, maktabgacha ta'lim tizimlarida keng qo'llaniladigan bir qator tadqiqotlardan biri bo'lib, yosh bolalar uchun o'rganishni rag'batlantirish va ularning rivojlanishiga qo'llaniladigan eng yaxshi usullardan biri hisoblanadi. Bu ta'lim usuli, har bir o'quvchining turli afzalliklarga ega bo'lishini e'tibor qiladi va ularga mos ravishda ta'lim berishni ta'minlaydi.

Inklyuziv ta'limni tashkil etishda, boshqaruv organlari va o'qituvchilar uchun bir qator amaliyotlar muhimdir. Bu amaliyotlar o'quv materiallarini barcha o'quvchilarga mos ravishda taqdim etish, har bir o'quvchining zarurlari va xususiyatlari bo'yicha boshqarish, hamkorlik va qo'llab-quvvatlash, ko'p tajribali o'quv usullaridan foydalanish va inkluziv atmosferani yaratishni o'z ichiga oladi.

Bular hammasi, jamiyatning barcha a'zolarini qamrab olgan, inson huquqlariga va farqlilikni qadrlash prinsiplariga asoslangan sodda va barqaror jamiyatni shakllantirishda muhim rol o'ynaydi."

ASOSIY QISM

Yosh bolalarga inklyuziv ta'limni tashkil qilish, ularning har xil zarur vaqtini va talablarini qondirib chiqishda juda muhim bo'lgan bir meseledir. Ma'naviy, jismoniy, va o'qishga oid turli ko'nikmalarga ega bo'lgan barcha bolalarni qondirishning,

o'rganish jarayonida ularning farqliliklarini qadrlash uchun eng muhimdir. Ushbu tashkilotlarda quyidagi chizishlar amalga oshirilishi mumkin:

1. Mukammal ta'limga murojaat etish: Her talabalarning o'zining o'ziga xos xususiyatlari va zarur talablari mavjud bo'lgani ko'rsatilishi kerak. Bu, masalaning yangi yosh o'quvchilarni qondirishda ulkan ahamiyatga ega bo'ladi.

2. Inkluziv resurslar va texnologiyalar: Yosh bolalar uchun eng mos resurslarni taqdim etish kerak. Bu, o'quvchilarning har xil ko'nikmalarini qabul qilish uchun multimediya asboblardan tutib, yosh bolalarga mahsulotlarning va texnologiyalarining juda zarur bo'lishi mumkin.

3. O'quvchilarning o'ziga xos dasturlarini taqdim etish: Yosh bolalar uchun o'zlariga mos dasturlar tashkil etish juda muhim. Bu, ularning rivojlanishi uchun eng maslahatli yo'nalishni aniqlashda yordam beradi.

4. Muassasalar va o'qituvchilar bilan hamkorlik qilish: O'qituvchilar va muassasalar o'quvchilarning har xil zarur talablari va ko'nikmalarini qondirishda va ularning o'rganish jarayonida o'zgarishlarga moslashtirishda muhim rol o'ynaydi.

5. Birlashgan o'qish tajribasi: O'quvchilarning har xil zarur talablari va qobiliyatlarini aniqlash uchun turli yo'nalishlarda hamkorlik qilish va o'rganishni boshlashda birlashgan o'qish tajribasiga ega bo'lish juda muhimdir.

6. Individual ta'lim rejasi: Har bir yosh bolaning xususiyatlariga, o'qishga qiziqishi va zaruriyatlarga ko'maklashuvchi individual ta'lim rejasi tuzilishi zarur. Bu, ular uchun eng muhim va foydali bilim olish usullarini ta'minlaydi.

7. O'quvchilar va maslahatchilar ko'rsatmasi: Yosh bolalar uchun murabbiylik tajribasi va integratsiya tajribasiga ega bo'lgan o'qituvchilar va maslahatchilar bilan ishbirlash, ularning o'quv jarayonlarini mustahkamlashda va ularning zaruriyatlari bo'yicha maslahatlashishda juda muhimdir.

8. O'quvchilarning o'zlashtirilishi: Yosh bolalar o'quvchilar bilan maslahatlarda ishtirok etish, boshqalar bilan hamkorlikda ishlash, jamiyatning bir qismi bo'lish va qiziqarli ta'limiy muhitda bo'lmasliklari arqonidir.

9. Oilalar bilan ishbirlash: Yosh bolalar o'qitish jarayonida oilalar bilan hamkorlikda ishlash, ularning rahbariyatini oshirish, ularga ta'lim berish va ularning o'zlashtirishini kuzatishda juda muhimdir.

10. Inkluziv resurslar va qo'llab-quvvatlar: Yosh bolalar uchun inkluziv ta'lim tashkil etish, resurslar, o'qitish vositalari va qo'llab-quvvatlar ta'minlashga xususiy kuchlar sarflanishi zarur.

Inkluziv ta'lim tashkilotlari yosh bolalarga turli ko'nikmalarni qondirish uchun to'g'ri muhitni taqdim etadi va ularning barcha qobiliyatlarini rivojlantirishda muhim rol o'ynaydi.

Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida yosh bolalarga inkluziv ta'limni tashkil etish muhimdir, chunki atrofda turli xil qobiliyat va xususiyatlarga ega bolalar bor, va

ularning har biri o'z ta'lim va rivojlanishlariga mos imkoniyatlarga ega bo'lishi kerak. Yosh bolalar uchun inkluziv ta'lim tashkil etish, ularning rivosini oshirish, o'quv jarayonlariga qatnashish va qiziqarli ta'limiy muhit yaratishga imkon beradi. Bu jarayon boshqa bolalarni tushunish, qabul qilish va jamiyatga samarali qo'shilish orqali ularni o'zlashtirishga yordam beradi.

Yosh bolalar uchun inkluziv ta'lim tashkil etish, ularning o'zlarini rivojlantirish, farqli xil qobiliyatlarni qadrlash va ularning jamiyatga samarali qo'shilishiga imkon yaratadi. Bu usul, yosh bolalar uchun o'qish jarayonini eng muvofiq va muvaffaqiyatli qilish, ularning o'zlarini o'zlashtirish va o'zgartirishlarini ta'minlash yordamida ularni hayotiy va o'qish muhitida eng yuqori darajada muvaffaqiyatga yo'l qo'yadi.

XULOSA

Xulosa qilib aytish mumkinki, inkluziv ta'lim, turli imkoniyatlarga ega bo'lgan bolalarga baroi etish, ularga adolatli va dengizlik ta'lim taqdim etish va jamiyatni sodda va insongarchilikdan mustahkam qilishda kerakli harakatlar solishtiradi. Bu usul, har bir o'quvchini o'ziga tegishli ta'lim tajribasini olishiga imkon beradi va ayni paytda jamiyatni insongarchilik va qo'l kelishmalar bo'yicha rivojlantirishi uchun kerakli imkoniyatlarni yaratadi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. Д.З. Ахметова, З.Г. Нигматов, Т.А. Челнокова, Г.В. Юсупова и др. Педагогика и психология инклюзивного образования: учебное пособие . – Казань, 2013
2. Буторина, О. Г. Об опыте воспитания и обучения детей с ограниченными возможностями здоровья / О. Г. Буторина // Воспитание школьников, 2010
3. Инклюзивная практика в дошкольном образовании. Современный образовательный стандарт / Т. В. Волосовец, А. М. Казьмин, В. Н. Ярыгин. – М.: Мозаика-Синтез, 2011. – 144 с.
4. D.S.Qaxarova “ Inklyuziv ta’lim texnologiyasi” o’quv va metodik qo’llanma 2014-yil